

[Indenrigsministeren.]
for i videre omfang at inddrage befolkningen i de kommunale beslutninger.

Mange kommuner har allerede i praksis taget initiativ til at imødekomme befolkningens ønske om en forbedret kommunikation gennem etablering af ordninger med spørgetid, debatmøder, udsendelse af spørgeskemaer, nedsættelse af rådgivende udvalg vedrørende specielle forhold og meget andet.

Også her i folketinget har vi set en del forslag til forbedring af kommunestyret, der alle sigter mod at skabe de bedst mulige betingelser for en demokratisering af beslutningsprocesserne og for borgernes engagement i bestyrelsen af de kommunale anliggender.

Også det nu foreliggende forslag til folketingsbeslutning om vejledende folkeafstemninger om kommunale anliggender har udgangspunkt i synspunkter af den art, jeg lige har nævnt. Jeg kan derfor erklære mig enig i den målsætning, der ligger bag forslaget, hvorimod jeg slet ikke føler mig overbevist om, at den foreslåede løsning på tilfredsstillende vis vil føre frem til det mål, som vi stort set alle er enige om. Det er næppe så problemløst, som den almindelige debat synes at antyde, at anviser veje til opnåelse af det, man lidt slagordsagtigt kalder nærdemokrati. Bl. a. på denne baggrund fremsatte socialdemokratiet i foråret 1974 et forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission til at gennemgå den kommunale styrelseslov med henblik på forbedringer, særlig omkring offentlighed, styring og borgernes deltagelse heri.

Dette forslag blev imidlertid ikke færdigbehandlet i folketingssamlingen 1973-74 og bortfaldt derfor ved samlingens udløb. Da eventuelle lovændringer gerne skulle kunne træde i kraft i forbindelse med næste kommunevalg i 1978, har regeringen i stedet for en bredt sammensat kommission, der jo har ord for at være langsomt arbejdende, besluttet at nedsætte en snæver arbejdsgruppe af sagkyndige, der bl. a. vil få til opgave at redegøre for foranstaltninger, som kan være egnede til at delagtiggøre borgerne i kommunens styrelse.

Det er regeringens tanke, at redegørelsen bør kunne danne grundlag for en offentlig debat om spørgsmålet, og arbejdsgruppen

vil derfor blive bedt om at anføre de synspunkter, der taler for og imod de enkelte muligheders anvendelse i de forskellige dele af den kommunale virksomhed.

Jeg finder det på denne baggrund mest hensigtsmæssigt, om vi udskyder den endelige stillingtagen til spørgsmålet om gennemførelse af lovregler om folkeafstemninger om kommunale anliggender og disse reglers nærmere indhold, indtil arbejdsgruppen har haft lejlighed til at redegøre for de fordele og ulemper, der vil være forbundet dermed. Jeg er selvsagt rede til at diskutere de problemer, en lovgivning som den foreslåede kan give anledning til, men det er som sagt min opfattelse, at vi bør vente med at træffe endelig beslutning om spørgsmålet.

Den kommunale styrelseslov indeholder ikke bestemmelser, der regulerer adgangen til at foranstalte afstemninger blandt kommunens beboere. Det har imidlertid altid været antaget, at en kommunalbestyrelses flertal har kunnet indhente en vejledende tilkendegivelse fra vælgerne i form af en kommuneafstemning. Kommunalbestyrelsens adgang til at lade sig vejlede af en afstemning blandt vælgerne er dog begrænset til alene at angå spørgsmål om gennemførelse af foranstaltninger over for kommunens beboere. Kommunalbestyrelsen vil derfor ikke kunne foranstalte afstemninger om beslutninger, der indebærer udøvelsen af almindelig forvaltningskompetence, således som det f. eks. er tilfældet med de beføjelser, der er tillagt kommunalbestyrelsen inden for bygningslovgivningen.

Som praksis er i dag, kan kommunalbestyrelsen heller ikke sætte spørgsmål om foranstaltninger, som kommunen efter lovgivningen har pligt til at gennemføre, under folkeafstemning. Jeg er helt klar over, at det ikke er beslutninger af den karakter, jeg lige har nævnt, som forslagsstillerne har i tankerne, når de foreslår, at der åbnes adgang til at begære folkeafstemninger om kommunale anliggender, hvis et mindretal i kommunalbestyrelsen ønsker det, eller hvis borgere ønsker det, med tilslutning fra kommunalbestyrelsen. De nævnte eksempler illustrerer imidlertid, at gennemførelsen af kommuneafstemninger ikke er helt problemløst, og at det er nødvendigt i tilfælde af